

OPLEIDINGSONDERDEEL “EUCHARISTIE EN VERZOENING”

Algemeen studiedomein	Liturgiewetenschappen en sacramentenleer
Studiedomein in instituut	Sacramenten en liturgie
Docent(en)	Joris Polfliet
Academiejaar	2023-2024
Contacturen	16
Studiepunten	2 SP

Beginsituatie

Er wordt bij deze cursus geen voorkennis verwacht.

Doelstellingen

Aan het einde van dit opleidingsonderdeel is de cursist in staat om te beantwoorden aan volgende leerdoelen:

1. De student kan de structuur en de verschillende onderdelen van de eucharistie aangeven in een concrete viering waaraan hij of zij deelneemt.
2. De student is in staat om uit te leggen hoe de eucharistieviering haar oorsprong heeft in het Laatste Avondmaal.
3. De student kan in eigen woorden formuleren wat de betekenis is van de ‘drie lichamen van Christus’ en hoe ze aan bod komen in de 3 golfbewegingen in het eucharistisch gebed.
4. Na het doorlopen en verwerken van de cursusinhoud is de student toegerust om de eucharistieviering met meer begrip en aandacht mee te vieren.
5. De student kan de verschillende wegen opsommen waarlangs volgens de kerkelijke traditie mensen in Gods verzoening kunnen delen.
6. De student kan de verschillende stappen benoemen en bespreken die noodzakelijk zijn in een proces van vergeving en verzoening, langs de kant van de dader én het slachtoffer.
7. Na het verwerken van de cursusinhoud kan de student argumenteren waarom het sacrament van de verzoening een bevrijdende uitwerking kan hebben in het leven van de christenen.

ONDERWIJSLEERACTIVITEITEN

Inhoud

Wat God in Jezus heeft gedaan, gebeurt nog steeds langs zijn leerlingen. In broze tekens en schamele woorden raakt Zijn liefde telkens weer de wereld. Als de Schriften worden ontsloten, als het brood wordt gebroken, als een woord van vergeving tot jou wordt gesproken, is Christus vandaag aan het

werk. Dat is de wondere kracht van Gods sacramenten.

In de cursus wordt dit ontvouwd aan de hand van volgende inhoudelijke onderdelen:

Bij de eucharistie:

1. Bespreking van de nummers 47-48 van Sacrosanctum Concilium
2. Bespreking van 9 verschillende benamingen van de eucharistie
3. Bespreking van het verloop en de betekenis van de verschillende onderdelen van de eucharistieviering.
4. Het Laatste Avondmaal als oorsprong van de eucharistie
5. Beknopt overzicht van de wijzigingen in de liturgische praktijk tijdens de middeleeuwen
6. Herontdekkingen in de theologie van de eucharistie in de 20ste eeuw
7. Betekenis en opbouw van het eucharistisch gebed

Bij de verzoening:

1. Korte theologische situering van 'Verzoening' als een kernbegrip in het christelijk geloof
2. Stappen in het proces van vergeving en verzoening, bij slachtoffer en dader
3. Bespreking van de 'Orde van dienst voor de verzoening van één boeteling' en van de 'Orde van dienst voor de verzoening van meerdere boetelingen met persoonlijke zondebelijdenis en absolutie'.
4. suggesties voor een actuele pastoraal rond het sacrament van de verzoening

Studiemateriaal

De student ontvangt een afgedrukte cursus. De PowerPoint van de lessen, examenvragen en bijlages worden digitaal ter beschikking gesteld.

De studenten maken gebruik van een eigen Bijbel bij de verwerking van de cursus.

Werkvorm

Deze cursus wordt gedoceerd.

EVALUATIEACTIVITEITEN

Data van examen

In de weken volgend op de cursus wordt een examenmoment georganiseerd. Deze examens zijn een voorafname van de eerste zittijd. Ook in de eerste zittijd, in de maand juni, kan examen afgelegd worden.

De concrete data worden via mail en STAP aan de studenten meegedeeld.

Studenten kiezen digitaal het tijdstip waarop ze examen afleggen.

Evaluatievorm

De student kan kiezen tussen een mondelinge examens (20') met schriftelijke voorbereiding (20') of een schriftelijk examen (anderhalf uur).

De student heeft geen materiaal nodig tijdens het examen.

Vraagvorm

Er wordt gebruik gemaakt van open vragen.

Toelichting

De examenvragen zijn vooraf gekend want worden reeds bij de cursus toegevoegd.

Bij het mondeling examen trekt ieder bij loting twee vragen uit de opgegeven lijst van hoofdvragen. Het antwoord daarop kan men schriftelijk voorbereiden. Tijdens het gesprek volgen nog één of meerdere bijvragen. De schriftelijke voorbereiding weegt slechts voor 20% door. De nadruk ligt op de mondelinge bespreking.

Bij het schriftelijk examen wordt er een combinatie voorgelegd van 2 hoofdvragen en 2 bijvragen.

De studenten mogen op het examen gebruik maken van een Bijbel, een missaal, de tekst van Eucharistisch gebed IIC, en de Orde van dienst voor de boeteliturgie.

Elke student kan examen afleggen, tenzij hij meer dan 2 keer ongewettigd afwezig was in de hoorcolleges.

Herkansing

De tweede zitting wordt vanaf half augustus georganiseerd. Het examen is in principe een schriftelijk examen met open vragen, tenzij de docent ook een mondeling examen aanbiedt.

De examenvragen zijn vooraf gekend want worden reeds bij de cursus toegevoegd.